

Farmakonom i lægepraksis:

VERDENS FEDESTE JOB

Farmakonom Maja Petterson er en af de arbejdsblæksprutter, som man kan finde rundt omkring i lægepraksis. Til daglig er hun lægesekretær, hvilket hun stortrives med. Men prikken over i'et er, at hun også har vagter på det lokale apotek og dermed følger recepterne fra udskrivelse til modtagelse.

Af chefkonsulent Henrik Madsen.

Man skal ikke have talt med Maja Petterson i mange minutter, før man kan konstatere, at der er masser af energi, drive og godt humør i hende. Og at hun tydeligvis har et arbejde, hvor hun møder og taler med mange forskellige mennesker – hver dag. Intet kunne være tættere på sandheden, for Maja Petterson har siden 2014 arbejdet som lægesekretær hos Familielægerne i Holme nær Aarhus. Men festen stopper ikke der. For selvom Maja har to børn og arbejder 34 timer om ugen hos lægen, så har hun også et bijob på fem timer hver anden fredag på Viby Apotek ved Aarhus. Det er et meget bevidst valg, som hun har truffet.

– Jeg har beholdt mit arbejde på apoteket for at følge recepten på begge sider af skranken, fortæller Maja, der snildt kan komme op på at udskrive 120 recepter på én dag i lægepraksissen.

Udskriver og modtager recepter

Maja Petterson er tydeligvis ikke farmakonom for ingenting, så hun finder en faglig glæde i at håndtere recepter og er meget opmærksom på ikke at bruge forkortelser, som er uforståelige for modtageren. Og modtageren – ja, det er nogle gange hende selv, når hun hver anden fredag står i skranken på det lokale apotek.

Apoteket ligger tæt på lægeklinikken, og derfor møder hun ofte sine “egne” patienter i skranken. Nogle bliver forvirrede over sammentræffet. Andre glædes over det, og for flere af de faste patienter hos lægen er det ikke usædvanligt, at de timer deres apoteksbesøg med Majas vagter.

- – Jeg har da også oplevet en patient, der blev betjent af en kollega i en anden skranke, som råbte tværs gennem lokalet: “Maja, kan jeg tåle Pinex i stedet for Panodil?”, fortæller Maja.

Rådgiver forskelligt de to steder

Maja Petterson er meget bevidst om, hvad det giver hende at arbejde begge steder på samme tid.

– Jeg rådgiver på en helt anden måde på apoteket end i lægehuset. Nogle gange kommer patienterne til lægehuset, efter apoteket har opfordret dem til at ringe til lægen. Det kunne i princippet have været mig, der sendte dem i retning af lægen. Så jeg har en fod i begge lejre, men der er forskel på, hvad jeg rådgiver kunderne til på apoteket i forhold til, hvad jeg vil kunne give dem af anbefalinger, når jeg er hos lægen og kender mere til deres tilstand og helbredshistorik, fortæller Maja.

Maja er heller ikke bleg for at spørge kollegerne på apoteket, om hun har lavet fejl i recepterne hos lægen. Recepter fylder nemlig en god del af hendes arbejdsdag. Hun holder øje med, om receptanmodningerne godkendes inden for deadline, hvorefter de sendes ud til patienterne og plejehjem. Maja vurderer også anmodningerne – og bemærker for eksempel, hvis en beboer på et plejehjem pludselig anmoder om hæmoridecreme, som han ikke har fået før. Derudover svarer hun på spørgsmål fra apoteker og plejehjem, ligesom hun godkender patienternes aftaler.

Maja ser det ligeledes som en af sine fornemme opgaver i lægehuset at sørge for, at der ikke er fejl i det, som apotekerne modtager fra lægen. Hun ved, hvad der irriterer på apotekerne, og hvad der kan gå galt i lægehusets recepter mv.

Alt i alt består en stor del af hendes arbejde som lægesekretær og farmakonom i at aflaste lægerne og sygeplejerskerne med de opgaver, som ikke forudsætter de andre faggruppers faglighed for at løse opgaven.

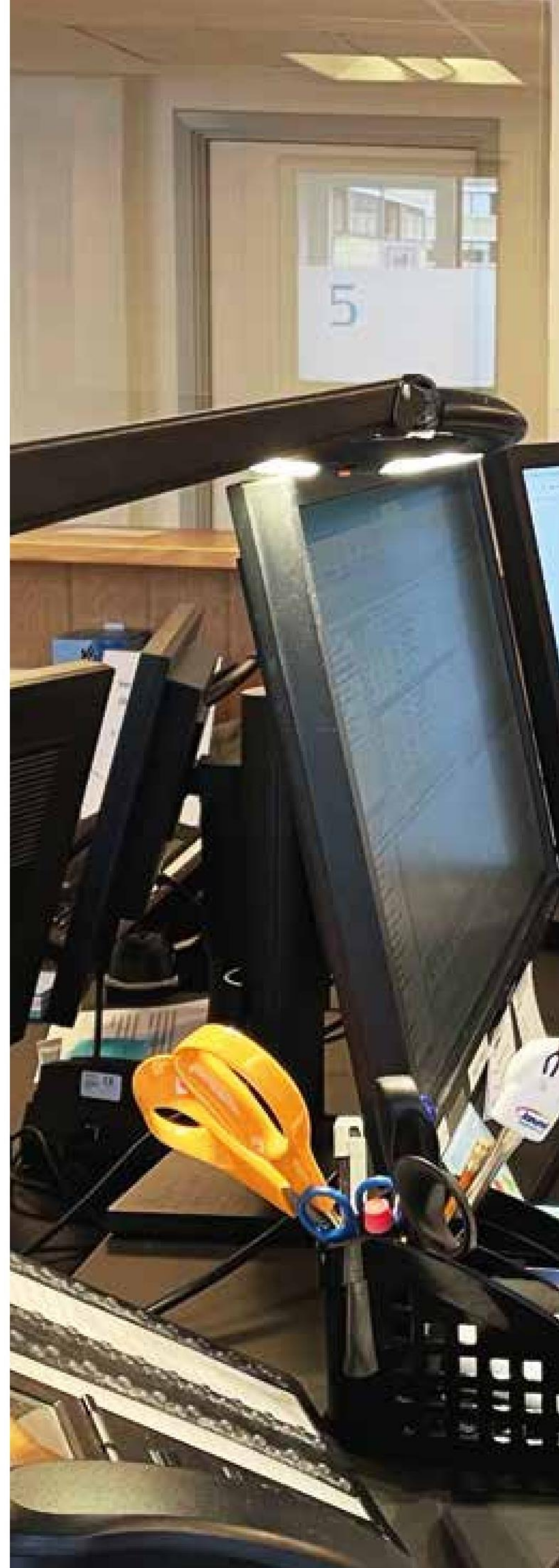
Kun én af min slags

I lægehuset føles det, som om man er én stor familie. Maja og de andre ansatte møder patienterne igen og igen og følger familiers op- og nedture i livet. På apoteket er Maja omgivet af mange farmakonomer, men i lægehuset er der kun én af hendes slags. Og dermed bliver hun uundværlig bag skranken – og telefonen – hos Familielægerne i Holme.

Allerede under sin uddannelsestid var Maja Petterson opmærksom på, at farmakonomfaget giver mulighed for en række forskellige typer af stillinger i sundhedssektoren.

Hun er derfor heller ikke i tvivl om, hvorfor hun nu arbejder i lægepraksis.

– Det er altså relevant og godt for et lægehus at have en farmakonom ansat, siger Maja Petterson uden at blinke.

– Jeg valgte arbejdet, fordi der er et fokus på lægemidler og sygdomme, som har min store interesse. Det sker dog også hos lægen, at jeg rådgiver patienterne om cremer. Og det har jeg altid opdateret viden om fra mine timer på apoteket, siger Maja med et smil.

Dertil kommer, at hendes vagter starter og slutter tidligere end på apoteket.

Nej tak til konsultation

Maja Petterson har ikke konsultationer med patienterne, men laver forarbejdet til dem. Nogle farmakonomer i lægepraksis har konsultationer, men det sagde Maja pænt “nej tak” til, da hun startede. Hun fandt, at der var rigeligt med øvrige opgaver ➤

EN ALMINDELIG DAG I MAJA PETTERSONS ARBEJDSLIV

- **Kl. 7.30:** Hun åbner klinikken. Tænder lys og starter PC op.
- **Kl. 8:** Det store rykind kommer på klinikken. Maja åbner telefonen og visiterer patienter, der ringer ind for at få tider, receptfornyelser eller er usikre på deres sygdomssymptomer.
- **Kl. 8-12:** Visitation af patienterne. Samt akuttelefon ved siden af. Hvis noget er meget akut – som hvis et barn har fået kogende vand over sig, eller en forælder skal have viden hurtigt om noget giftigt, der er indtaget – bliver der også løbet hurtigt på gangene i klinikken og banket på ind til lægen for hurtigt at få den nødvendige viden. Akuttelefonen har Maja på sig indtil kl. 16.
- **Fra kl. 12 og indtil arbejdsdagen slutter:** Maja er fri til at lave alle de øvrige opgaver som alt-mulig-kvinde. Løse tekniske problemer, bestille varer, gennemgå akut- og vagttasker til lægerne, lave regnskab til revisoren, lave dosisrecepter osv.

› i hendes arbejdshverdag til, at tiden nok skulle blive fyldt godt ud. Og så er hun nu engang, som farmakonomer er flest:

– Jeg er meget skemaorienteret. Der skal helst ikke komme nogen overraskelser. Tingene skal gøres på en ensartet måde, og skemaerne er vigtige for at have en struktureret fordelingsplan, der viser, hvem der gør hvad, fastslår farmakonom Maja.

Lægehuset er akkrediteret og har instrukser på de fleste områder, hvilket Maja er vant til fra apotekets store DDKM (Den danske kvalitetsmodel).

Jeg har aldrig fortrudt, at jeg er startet her – det er verdens fedeste job.

Ifølge Maja har flere lægehuse farmakonomer til at lave konsultationer vedrørende blodtryk, astma og KOL, p-pillekontrol, blodprøvetagning mv. Da der er fire sygeplejersker i lægehuset, er der ikke det store behov for, at Maja Petterson også er på “gulvet” til konsultationer, da hendes andre opgaver i sig selv fylder de 34 timer ud.

Ubehagelige oplevelser

Mellem smilene er der dog også alvor, når man arbejder i en lægeklinik. Det kan også være i mødet med patienterne.

Har du haft nogen ubehagelige oplevelser?

– Ja, lyder det prompte fra Maja.

Hun uddyber: – Det er vigtigt, at du taler ordentligt til patienten. Her føler jeg også, at min erfaring slår igennem. Hvis en patient er blevet sur, taler jeg med lægen om det bagefter, og de bakker op om min vurdering. Jeg har heldigvis ikke fået nogen trusler, men der har været ubehagelige

situationer. Det er dog ofte en fordel, des bedre jeg kender patienterne, fortæller Maja.

Føler patienternes smerte

Som ansat i en lægepraksis følger hun patienterne tæt i spændeviddet fra forsøget på at blive gravid og føde et nyt liv – og til at andre patienter er tæt på livets afslutning.

Maja fortæller, at man ligesom på apoteket lærer at lytte til patienterne. I lægeklinikken kender hun dem bedre og kan i højere grad føle deres smerte, ligesom hun ofte kender de pårørende. Der er meget psykologi i de daglige samtaler med patienterne, hvilket Maja fremhæver er med til at gøre arbejdet spændende.

Hun kommer tæt på patienterne, og oplevelserne kommer mere ind under huden. Derfor følger og føler hun med patienterne, når det for eksempel endelig lykkes en kvinde – eller et par – at blive gravid efter lang tids bestræbelser. Eller en patient, som bliver raskmeldt efter et langt sygeforløb.

Apoteket er foran

Hvor er du om ti år fra nu?

– Jeg satser på fortsat at være i lægepraksis, men håber også, at jeg stadig er på apotek. Det at arbejde på apoteket betyder,

at jeg konkret står med tingene i hånden. Jeg føler, at jeg er foran med ny viden om blandt andet tilskudsregler, og hvad der sker i forhold til nye præparater, nye varer i håndkøb og i forhold til dosis gennem mit arbejde på apoteket, konstaterer Maja.

Hun bruger ofte sin viden fra apoteket i lægehuset, og således spørger lægerne hende til råds om for eksempel pakningsstørrelser, sundhedsydelse, priser, lagerbeholdning, restordre på lægemidler mv. Hendes svar til patienterne er også ofte: Spørg på apoteket.

– Det er altså relevant og godt for et lægehus at have en farmakonom ansat, siger Maja uden at blinke.

Maja er ikke i tvivl om, hvad det giver hende at have vekselvirkningen mellem lægehuset og det private apotek.

– Jeg har så meget energi, når jeg endelig er på apoteket og har lyst til at hjælpe kunderne. Jeg sprudler af energi og har virkelig lyst til at være der, fremhæver Maja Petterson.

Når det hele ramler sammen

Hvad er det mest udfordrende ved arbejdet i en lægepraksis?

– Det er, hvis det hele lige ramler sammen. Det kan være en kvinde, der græder i telefonen, fordi hun lige har mistet sin mand. Samtidig

ringer akuttelefonen, fordi apoteket står med en patient og mangler recept til vedkommende, siger Maja Petterson.

Hun forklarer, at hendes fornemmeste opgave er at prioritere mellem de mange hastende opgaver. Der er mange bolde i luften, hvilket kan være sjovt, men også meget udfordrende, og tungen skal holdes lige munden. Der kan også være en patient i klinikken, som pludselig besvimer. Eller én, der træder ind ad døren med blodet løbende ned ad hovedet, eller armen flået op.

Drømmejob

Alle disse uforudsigelige hændelser i hverdagen betyder, at Maja Petterson føler, at hun er tættere på såvel de dårlige som de gode historier i almindelige danskeres hverdag. Selvom det hele er ved at ramle sammen, skal man ikke have ondt af Maja. Som med de fleste andre ting tager hun det hele med et smil og optimisme.

– Jeg har aldrig fortrudt, at jeg er startet her – det er verdens fedeste job, fastslår lægesekretæren og farmakonom fra Familielægerne i Holme.

Hun understreger, at det især er hendes drømmejob, fordi hun også får lov til at stå på det lokale apotek hver anden fredag. Dermed har hun fået opfyldt sine ønsker for at godt og spændende arbejdsliv. ■

GODE RÅD TIL FARMAKONOMER, DER OVERVEJER AT ARBEJDE I LÆGEPRAKSIS

– Min oplevelse er, at det kræver erfaring og autoritet. Jeg skal være overbevisende, og patienterne skal kunne stole på min faglighed. Jeg får mange spørgsmål – også nogle store. De forventer et svar fra “lægen”, som jeg nogle gange repræsenterer. Jeg skal rådgive på et forståeligt niveau og kunne aflaste lægerne med patienternes “mindre” spørgsmål. Jeg bruger min faglige viden og tager også vurderinger. Det kan være til spørgsmål om, hvorfor jeg vil anbefale almindelig Panodil fremfor Panodil Zapp som fast dosis uden at tale med lægen om det først, fortæller Maja Petterson.

MAJAS CV

- 2003-2004** Plejehjem for personer med Downs Syndrom og udviklingshæmmede i Velling ved Ringkøbing.
- 2004-2007** Farmakomelev på Ringkøbing Løve Apotek.
- 2008-2012** Farmakonom på Holstebro Løve Apotek herunder ofte i dosisafdeling.
- 2012-2014** Flytter til Aarhus og bliver uddannet som multimediedesigner i virksomhed og kommunikation.
- 2012-2014** Fritidsjob på Aarhus Viby Apotek.
- 2014-2015** Fuldtidsansat som vikar på Aarhus Viby Apotek.
- 2015-** Farmakonom ved Familielægerne i Holme.

Maja Petterson er født og opvokset i Ringkøbing. Hun er 37 år, har to børn og er gift. Familien bor i Skejby ved Aarhus.

Familielægerne i Holme: Tre praktiserende læger ejer klinikken, en fast vikar, 1-2 uddannelseslæger, fire sygeplejersker og en farmakonom. Klinikken har 5.000 patienter.